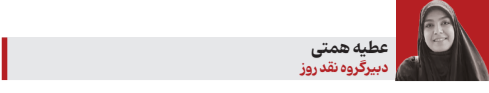

موفقیت‌های امروز ایران در شطرنج و ورزش بانوان مدیون بن بست‌شکنی عقلانیت انقلابی است

کیش و مات تحجر

قدیمی‌ها خوب یادشان می‌آید. سال‌ها بازی شطرنج و حتی بلد بودن آن قبح جدی در خانواده‌های مذهبی داشت؛ قبحی که بعد از انقلاب نیز تشدید شد اما فتوای تاریخی امام خمینی (ره) در شهریورماه ۱۳۶۷ این رشته ورزشی را از خطر نابودی نجات داد. شکست بن بست شطرنج که مدیون نگاه روشن ایشان به مسائل روز بود توانست ایران را به یکی از قدرت‌های شطرنج در آسیا و حتی جهان تبدیل کند و افتخارات بین‌المللی متعددی برای ایران داشته باشد. مشابه این نگاه پویا برای ورزش بانوان همواره نیاز بوده است تا از محرومیت‌ها و بی‌محلی‌ها و حتی بایکوت‌های رسانه‌ای نجات پیدا کند. کشورهای مدال‌آور در المپیک سال‌هاست نان اهمیت دادن‌شان به ورزش بانوان را می‌خورند به خصوص آنکه طبق آمار ورزش بانوان و توجه به آن بسیار زودبازده‌تر از ورزش مردان بوده و توانسته است از حمایت تا مدال مسیر کوتاه‌تری را طی کند. گواه این امر مدال‌آوری بانوان ورزشکار ایرانی طی سال‌های اخیر در مسابقات ورزشی بوده است.

مسابقات شطرنج در بیت امام خمینی!
تاکنون در شهریورماه به دلیل همزمانی با فتوای تاریخی امام خمینی درباره شطرنج، گردهمایی‌ها و مسابقات بین‌المللی متعدد شطرنج در بیت تاریخی حضرت امام خمینی در شهر خمین برگزار شده‌است. مسابقاتی که کشورهایی مانند اسپانیا، کرواسی در آن حضور داشتند که ریتینگ آنها زیر ۲۱۰۰ بوده است. رویدادی که می‌توان آن را تشکر و گرامیداشت ورزشکاران شطرنج از فتوای تاریخی امام با وجود مخالفت‌های مختلف عنوان کرد. فتوایی که توانست این ورزش ذهنی و پیچیده را در محرومیت و از بین رفتن در کشور یا حتی زیرزمینی شدن نجات دهد.

کم لطفی مهاجران شطرنج
در سال‌های اخیر برخی از شطرنج‌بازان ایرانی هرکدام به دلایلی ترجیح دادند با پرچم و نمایندگی دیگری غیر از جمهوری اسلامی ایران در مسابقات بین‌المللی شرکت کنند. از همین رو، از میان ۲۴ استادبزرگ ایرانی، چهار استادبزرگ آقا شامل امیریاقری، الشن مرادی، حسن عباسی فر، علیرضا فیروزجا و پنج استاد بزرگ خانم شامل آتوسا پورکاشیان، دوسا درخشانی، غزل حکیمی فرد، میترا حجازی پور و سارا خادم‌الشریعه که پیش از این مراحل مختلف پیشرفت خود را در ایران گذرانده و در سطح بین‌الملل شناخته شده بودند، با ملیتی دیگر در مسابقات جهانی شطرنج شرکت کردند. موضوعی که بازتاب رسانه‌ای زیادی در داخل کشور داشت.

هانگژو، فصل تازه شطرنج
مهاجرت ورزشکاران شطرنج به دیگر کشورها این نگرانی را به وجود آورد تبسم ملی شطرنج ایران چطور می‌تواند دوباره در مسابقات افتخار آفرینی کند. به همین منظوری توان مسابقات هانگژو ۲۰۲۳ چین را فصل تازه‌ای در شطرنج جمهوری اسلامی ایران دانست که رکورد جدیدی برای تیم ایران ثبت شد. در این دوره تیم ملی ایران با ترکیب پرهام مقصدولو، محمدامین طباطبایی، پویایندی و بردیا دانشور در این مسابقات شرکت کرد و بعد از ۹ دوره رقابت با بزرگ‌ترین شطرنج‌بازان آسیا در فینال مقابل تیم قدرتمند هند قرار گرفت و توانست به پیروزی برسد تا برای نخستین بار فدراسیون شطرنج ایران بتواند در بازی‌های آسیایی به مدال خوشرنگ طلایرسد.

شطرنج یکی از مهم‌ترین تیم‌های ورزشی هانگژو
مدال طلای دلچسب تیم ملی شطرنج ایران را می‌توان پایانی دانست برای همه اما و آگرهایی که پیش از این حول فدراسیون شطرنج جمهوری اسلامی ایران شکل گرفت. فدراسیونی که با وجود سختی‌ها و چالش مهاجرت قهرمانانش آزمون سخت هانگژو را با بهترین نمره پاس کرد و موفق به کسب مدال طلا شد. طلایی که نشان داد ظرفیت داخلی کشور آقدر بالا است که می‌تواند جای خالی مهاجرین خود را پر کند. از همین رو تیم ملی شطرنج ایران را می‌توان از مهم‌ترین تیم‌های ورزشی اعزامی به هانگژو چین دانست و حال این مدال خوشرنگ می‌تواند انگیزه بخش شطرنج‌بازان ایرانی شود و بتواند مانع مهاجرت‌های بعدی از تیم ایران شود.

حال خوب داخلی و تصویر خوب بین‌المللی
علاوه بر شطرنج‌بازان ایرانی مسابقات آسیایی هانگژو فصل تازه‌ای در ورزش بانوان ورزشکار ایرانی بود. کاروان ورزشی تیم ملی ایران برای نخستین بار با مدال‌آوری بانوان خود وارد جدول مدال‌ها شد. مهسا جاویر و زینب نوروزی اعضای تیم ملی قایقرانی اولین ورزشکارانی بودند که پرچم ایران را بالا بردند. آنها در رویداد ۴ نفره هم نقره گرفتند و اتفاق کم‌سابقه‌ای را در هانگژو رقم زده باشند. پوشش رسانه‌ای درست از این موفقیت‌های مهم برای دختران ایرانی انگیزه بخش است و هم با تازاب تصویر پرافتخاری از زنان ایرانی است که علاوه بر ایجاد یک حال خوب داخلی، واقعیت غیرشعاری و بدون اغراقی از زندگی زنان ایرانی را در رسانه‌های جهانی به تصویر می‌کشد.

امام خمینی ناجی شطرنج ایران
یک سال بعد از فتوای تاریخی امام خمینی درباره حلیت شطرنج، فدراسیون شطرنج جمهوری اسلامی ایران توانست فعالیت مجدد خود را در سال ۱۳۶۸ آغاز کند. با حکم مرحوم حسن غفوری فرد رئیس وقت سازمان تربیت بدنی، سیدمرتضی امامی‌کاشانی به عنوان اولین رئیس فدراسیون شطرنج انتخاب شد و شطرنج در کشور توانست با حمایت حضرت امام کار خود را پیش ببرد تا آنجا که احسان قائم‌مقامی، استاد بزرگ شطرنج ایران در مصاحبه‌ای امام خمینی را ناجی این ورزش سازنده که تاثیر عمیقی در شخصیت افراد دارد می‌داند. ورزشی که به گفته قائم‌مقامی درصد شانس در آن بسیار پایین است.

۲۴ در مقابل صفر
با اینکه فدراسیون شطرنج پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ تأسیس شده بود، اما بازیکنان دارای ریتینگ بین‌المللی از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رفت و هیچ بازیکنی از ایران به مقام استاد بزرگی نرسیده بود. احسان قائم‌مقامی در سال ۲۰۰۱ و شادی پریدر در سال ۲۰۰۴ اولین شطرنج‌بازان مرد و زن ایرانی بودند که توانستند عنوان استاد بزرگی را از آن خود کنند. تاکنون ۲۴ شطرنج‌باز ایرانی موفق به کسب عنوان استاد بزرگی شطرنج در ایران شده‌اند. روسیه با داشتن ۲۳۴ استاد بزرگ با اختلاف نسبت به سایر کشورها در این زمینه رکورددار است. آمریکا و آلمان با ۸۹ استاد بزرگ در رده‌های بعدی قرار دارند.

تصویر تلخ ایرانیان روبه‌روی هم
مهاجرت هفت استادبزرگ شطرنج ایرانی در زمان کوتاه طلعا یکی از اتفاقات تلخ سال‌های اخیر در ورزش ایران بود و بهتر بود تلاش‌های بیشتری برای این شطرنج‌بازان در داخل کشور انجام شود. در سال‌های اخیر در دو مسابقه شطرنج‌بازان ایرانی به عنوان رقیب روبه‌روی هم قرار گرفته‌اند که در شبکه‌های اجتماعی به عنوان دو تصویر تلخ مورد توجه قرار گرفت. در مهرماه سال ۹۹ علیرضا فیروزجا با پرچم فیده (فدراسیون شطرنج) و آرین طاری با پرچم نوروژ با هم مسابقه دادند. تصویر مبارزه سارا خادم‌الشریعه با پرچم فرانسه و آتوسا پورکاشیان با پرچم آمریکا نیز تصویر تلخی از ورزش شطرنج برای ایرانیان بود که در شهریورماه رخ داد.

آسیا مات شد
پیش از این ایران توانسته بود تنها در مسابقات آسیایی دوحه قطر موفق به کسب مدال برنز شود. در این مسابقات احسان قائم‌مقامی، الشن مرادی و آتوسا پورکاشیان در ترکیب تیم ملی ایران حضور داشتند که از این ترکیب الشن مرادی و آتوسا پورکاشیان از ایران مهاجرت کردند و با ملیت آمریکایی در این مسابقات شرکت می‌کنند. بعد از این مسابقات تیم ملی ایران دیگر نتوانست نتیجه خود را تکرار یا ارتقا بدهد. میدان اصلی برای اثبات قدرت شطرنج ایران بعد از چندین سال در مسابقات ۲۰۲۳ هانگژو چین فراهم شد و تیم ملی ایران توانست با وجود همه مهاجرت‌ها و نگرانی‌ها در سکوی نخست آسیا بایستد تا همه رقیبان را مات توانایی خود کرده باشد.

پخش زنده مسابقات زنان
در سال‌های قبل آرزوی بسیاری از بانوان ورزشکار این بود که نتایج مسابقات‌شان در خبرهای ورزشی منتشر شود؛ بعدها با کسب سهمیه‌های جهانی مختلف علاوه بر اعلام نتایج در برخی برنامه‌های ورزشی برای حضور دعوت می‌شدند، بعد از آن خواسته بسیاری از بانوان این بود که حداقل مسابقات‌شان به شکل ضبط شده و حتی گزینشی از تلویزیون پخش شود. در دوره‌های قبل مسابقات برخی از ورزشکاران خانم مانند نکوناند و تیراندازی در تلویزیون پخش شد که از جمله اقدامات رویه جلوی رسانه ملی محسوب می‌شود. حالا در هانگژو شاهد این بودیم که رسانه‌ها به شکل زنده این مسابقات را پوشش دادند و تصویر آنها از تلویزیون پخش شد.

مهاجرت به خاطر هزینه
مهاجرت چند شطرنج‌باز ایرانی در زمان کوتاه این سوال را ایجاد کرد که چرا با چنین مهاجرتی روبه‌رو هستیم؟ سرپرست فدراسیون شطرنج ایران در مصاحبه‌ای اعلام کرد با توجه به هزینه‌ای که برای شطرنج‌بازان ایرانی باید جاده‌های دولتی شده، مهاجرت آنان کم‌لطفی نسبت به هزینه‌ای است که برای پرورش‌شان شده است، برخی شطرنج‌بازان معتقدند باید اینکه برخی فکر می‌کنند شطرنج رشته‌ای است و ورزشکار آن هزینه زیادی ندارد، اما ورزشکاران حرفه‌ای برای بالانگهداشتن و ارتقای ریتینگ خود نیازمند حضور در مسابقات مختلف شطرنج هستند که همین موضوع هزینه‌بر است هزینه‌هایی که فدراسیون نمی‌تواند پرداخت کند و به ورزشکار تحمیل می‌شود.

شکست بن بست اطلاع‌رسانی‌ها
بازی‌های آسیایی هانگژو روز یکشنبه ۱۶ مهرماه به پایان می‌رسد. بازی‌هایی که اگرچه رنگ مدال‌هایش زرق و برق کمتری از دوره‌های قبل داشت ولی در این دوره اتفاقات شگرفی را شاهد بودیم که پیش از این به دیدن آن عادت داشتیم. همان‌طور که بن بست شطرنج ایران در سال ۱۳۶۷ توسط امام خمینی (ره) شکست و سال‌ها نتوانستیم در این رشته ورزشی افتخار آفرینی کنیم و امروز در سکوی نخست آسیا بایستیم؛ به نظر می‌رسد بعد از سال‌ها حضور گسترده بانوان در ورزش‌های قهرمانی در هانگژو موانع زیادی از جمله اطلاع‌رسانی و پوشش اخبار ورزش زنان وارد دوران تازه‌ای شد و بن بست اطلاع‌رسانی در این مورد بیش از پیش فرو ریخت.

شکست بن بست اطلاع‌رسانی‌ها
بازی‌های آسیایی هانگژو روز یکشنبه ۱۶ مهرماه به پایان می‌رسد. بازی‌هایی که اگرچه رنگ مدال‌هایش زرق و برق کمتری از دوره‌های قبل داشت ولی در این دوره اتفاقات شگرفی را شاهد بودیم که پیش از این به دیدن آن عادت داشتیم. همان‌طور که بن بست شطرنج ایران در سال ۱۳۶۷ توسط امام خمینی (ره) شکست و سال‌ها نتوانستیم در این رشته ورزشی افتخار آفرینی کنیم و امروز در سکوی نخست آسیا بایستیم؛ به نظر می‌رسد بعد از سال‌ها حضور گسترده بانوان در ورزش‌های قهرمانی در هانگژو موانع زیادی از جمله اطلاع‌رسانی و پوشش اخبار ورزش زنان وارد دوران تازه‌ای شد و بن بست اطلاع‌رسانی در این مورد بیش از پیش فرو ریخت.

شکست بن بست اطلاع‌رسانی‌ها
بازی‌های آسیایی هانگژو روز یکشنبه ۱۶ مهرماه به پایان می‌رسد. بازی‌هایی که اگرچه رنگ مدال‌هایش زرق و برق کمتری از دوره‌های قبل داشت ولی در این دوره اتفاقات شگرفی را شاهد بودیم که پیش از این به دیدن آن عادت داشتیم. همان‌طور که بن بست شطرنج ایران در سال ۱۳۶۷ توسط امام خمینی (ره) شکست و سال‌ها نتوانستیم در این رشته ورزشی افتخار آفرینی کنیم و امروز در سکوی نخست آسیا بایستیم؛ به نظر می‌رسد بعد از سال‌ها حضور گسترده بانوان در ورزش‌های قهرمانی در هانگژو موانع زیادی از جمله اطلاع‌رسانی و پوشش اخبار ورزش زنان وارد دوران تازه‌ای شد و بن بست اطلاع‌رسانی در این مورد بیش از پیش فرو ریخت.

شکست بن بست اطلاع‌رسانی‌ها
بازی‌های آسیایی هانگژو روز یکشنبه ۱۶ مهرماه به پایان می‌رسد. بازی‌هایی که اگرچه رنگ مدال‌هایش زرق و برق کمتری از دوره‌های قبل داشت ولی در این دوره اتفاقات شگرفی را شاهد بودیم که پیش از این به دیدن آن عادت داشتیم. همان‌طور که بن بست شطرنج ایران در سال ۱۳۶۷ توسط امام خمینی (ره) شکست و سال‌ها نتوانستیم در این رشته ورزشی افتخار آفرینی کنیم و امروز در سکوی نخست آسیا بایستیم؛ به نظر می‌رسد بعد از سال‌ها حضور گسترده بانوان در ورزش‌های قهرمانی در هانگژو موانع زیادی از جمله اطلاع‌رسانی و پوشش اخبار ورزش زنان وارد دوران تازه‌ای شد و بن بست اطلاع‌رسانی در این مورد بیش از پیش فرو ریخت.

